

MOLT SOROLL PER RES

Guia didàctica

KENNETH BRANAGH • MICHAEL KEATON • ROBERT SEAN LEONARD
KEANU REEVES • EMMA THOMPSON | DENZEL WASHINGTON

SELECCIÓ OFICIAL CANNES'93

NOMINADA AL GLOBUS D'OR

Una pel·lícula de Kenneth Branagh

MOLT SOROLL PER RES

de William Shakespeare

Una romàntica comèdia per a qui hagi estat enamorat.

The Samuel Goldwin Company presenta
en associació amb American Playhouse Theatrical Films,
una producció de Renaissance Films. Una pel·lícula de Kenneth Branagh.
Kenneth Branagh, Michael Keaton, Robert Sean Leonard, Keanu Reeves,
Emma Thompson i Denzel Washington. *Much ado about nothing*
de William Shakespeare. Adaptacions de Kenneth Branagh. Disseny de vestuari de Phyllis Dalton.
dissenyador de producció Tim Harvey. Muntatge Andrew Marcus. Fotografia de Roger Lanser.
Música de Patrick Doyle. produïda per Stephen Evans, David Parfitt, Kenneth Branagh.
Dirigida per Kenneth Branagh

LAUREN FILMS

SO 14-8

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

FITXA TÈCNICA

Títol original: Much ado about nothing
Nacionalitat: Nord-americana
Director: Kenneth Branagh
Guió: Adaptació de l'obra original de William Shakespeare
Producció: Stephen Evans, David Parfitt, Kenneth Branagh
Actors principals: Kenneth Branagh, Michael

Keaton, Richard Briers, Robert Sean Leronard, Keanu Reeves, Emma Thompson, Denzel Washington
Fotografia: Roger Lanser
Música: Patrick Doyle
Durada: 114 minuts
Any: 1993

A QUI ES POT ADREÇAR

Segon cicle de secundària i batxillerat.

SINOPSI ARGUMENTAL

El príncep D. Pedro d'Aragó i D. Juan, el seu germà bastard, tornen de la guerra acompanyats de dos notables italians, Claudio i Benedicte, i els seus criats. Leonato, governador de Messina (Sicília), els convida a passar un mes a casa seva. Durant l'estada, s'hi originen dues històries d'amor. La primera entre Claudio i Hero, filla de Leonato, i la segona entre Beatrice i Benedicte.

D. Juan, que no pot veure ningú feliç, tracta d'impedir que Claudio es casi amb Hero embrutant el noble llinatge de Leonato amb una calúmnia. L'orgull, la burla verbal i el tarannà de Beatrice i Benedicte els dificulta festejar d'una manera pacífica. Després de moltes trifulgues es descobreix la veritat i amb la intervenció de mitjancers s'arreglen els dos matrimonis.

TEMA PRINCIPAL I POSSIBLES SUBTEMES QUE PLANTEJA LA PEL·LÍCULA

El tema principal que planteja la pel·lícula és el poder de la calúmnia. S'hi fa evident que llevar falsos testimonis contra algú pot alterar i perjudicar la vida de les persones fins a ocasionar-los conseqüències irremeiables.

Hi apareix el tema de l'honor, considerat un valor individual i social alhora: tant contribueix a mantenir l'orgull de la classe dominant com a controlar l'ordre social. A l'obra, el fet de deshonrar la noblesa, va estar a punt de produir una tragèdia. També s'hi tracta el tema de l'amor. La parella Hero-Claudio reproduceix l'esquema amorós tradicional. En la relació Beatrice-Benedicte, l'amor pren un tret diferencial poc comú a l'època, atribueix a les dones més llibertat en l'elecció del marit i en les pròpies decisions a l'hora del matrimoni. En els dos casos l'amor domina tots els obstacles i té un final feliç.

Al voltant d'aquests temes se'n plantegen d'altres, com per exemple:

- L'alabança de les glòries polítiques i militars dels cavallers.
- L'aparent igualtat davant la llei, es castiga el criat i també el noble.
- L'elogi de les qualitats que fan de la dama i del galant la dona i l'home perfectes.
- La protecció de la dona per assegurar el prestigi social de la família.
- La intervenció del pare en l'elecció del marit de la filla.
- La funció dels mitjancers en el joc amorós.

En general s'hi repeteixen la majoria dels temes propis de la comèdia europea del segle XVII.

OBJECTIUS FORMATIUS

Tenint present que la millor manera de treballar el teatre és assistint a la representació, pot ser que no tinguem sempre al nostre abast allò que necessitem. Per això ens plantejem la possibilitat d'aprofitar l'adaptació d'aquesta obra de Shakespeare al cinema per estudiar alguns continguts curriculars relacionats amb la Literatura. El visionat de la pel·lícula i les activitats proposades ens permetran aconseguir els següents objectius:

- Introduir l'estudi de les característiques de la comèdia del segle XVII i identificar-les-hi.
- Analitzar-ne l'estructura interna i externa.
- Reconèixer els temes que s'hi plantegen.
- Analitzar els personatges tipificats: la dama, el galant, el graciós...
- Relacionar els temes i els personatges amb el context sociocultural en què va ser produïda l'obra.
- Analitzar críticament els valors socials establerts i contrastar-los amb els de la societat actual.
- Valorar les aportacions literàries i socials de la pel·lícula, tot demostrant un cert criteri personal.
- Manifestar interès per la literatura com a mitjà per interpretar la realitat.
- Seleccionar i adaptar petites escenes del text teatral o del film i després dramatitzar-les tenint cura de l'entonació, la dicció, la velocitat, etc. Observar com ho fan els actors de la pel·lícula.
- Valorar positivament la defensa de les pròpies idees i el respecte de les dels companys.
- Descobrir i valorar les diferències entre veure una pel·lícula i assistir a la representació teatral de la mateixa obra.
- La participació dels alumnes en activitats orals: debats i dramatització de textos.
- La participació en activitats de caire creatiu que els ajudin a formar criteri literari.
- Valoració de l'obra des de la posició espectador-receptor.
- Sensibilització per la literatura.
- Valoració del caràcter lúdic i imaginatiu del cinema, el teatre, i de la lectura.

CONTINGUTS QUE ES PODEN TREBALLAR I RELACIÓ AMB LES ÀREES

L'anàlisi de la pel·lícula com a motivació per introduir l'estudi de la comèdia espanyola i europea del segle XVII:

- Identificació de l'estructura interna de l'obra.
- Explicació dels temes principals i subtemes.
- Resum de l'argument.
- Anàlisi dels personatges.
- Estudi de les diferents classes socials representades.
- Comprensió de l'esquema de valors establerts en l'època.
- Estudi dels valors que vol criticar o transmetre.
- Anàlisi del llenguatge dels personatges i relació amb la classe social a la qual pertanyen.
- Context històric i social de l'obra.

ACTIVITATS I METODOLOGIA

1. Després de veure la pel·lícula

L'anàlisi de la pel·lícula es pot centrar en la discussió oral dels següents aspectes bàsics:

Què passa

Per iniciar el col·loqui de la pel·lícula, proposarem relacionar el títol amb el significat global de l'obra per debatre quina idea general ens vol comunicar l'autor. Després parlarem dels temes plantejats i els localitzarem en el moment de l'acció en què es produeixen. A continuació proposarem fer un resum de l'argument tenint en compte que l'estructura interna de la narració manté l'esquema clàssic del

plantejament, nus i desenllaç. Identificarem primer oralment aquestes parts i els alumnes les resumiran per escrit.

Caldria que els alumnes consultessin el llibre de Shakespeare per contrastar l'estructura interna de la pel·lícula amb l'estructura externa del text teatral (actes, escenes...).

A qui passa

Per introduir l'estudi de la caracterització dels personatges i aprofundir en el tractament dels temes que s'hi tracten, podem fer un joc de rol. Cada alumne pren el paper del personatge i ha de justificar i defensar la seva conducta. El procediment a seguir és el següent:

1. Proposarem un tema i els personatges relacionats més directament amb ell. El professor descriurà prèviament la implicació del personatge en els fets. Per exemple, si volguéssim treballar el tema de la calúnnia, ens podria servir aquest model:
2. Els alumnes fan grups de 4 o 5, decideixen el personatge que volen representar i se'ls dóna el text amb la descripció corresponent.
3. A continuació el grup ha de decidir els arguments que justifiquen l'actuació del personatge que representa i, després, mitjançant un portaveu els passarà als altres.
4. Quan tots els portaveus han comunicat l'opinió dels grups, s'obrirà un debat per defensar les diferents postures.
5. El professor farà de moderador del debat i quan ho cregui oportú, tallarà el joc de rol i cadascú haurà d'expressar la seva veritable opinió sobre el tema i els personatges.

S'acabarà mirant de donar al tema de debat un enfocament des d'una perspectiva d'actualitat. S'intentarà contrastar la manera de fer dels personatges de l'obra amb la visió actual dels alumnes en relació a una situació semblant.

Un cop acabat el debat, es farà per escrit una descripció global de cada personatge amb tota la informació recollida.

Podem seguir el mateix procediment amb els altres temes i personatges de l'obra.

Altres activitats per a l'estudi dels personatges:

- Tenint en compte que els personatges de la pel·lícula corresponen a una tipologia pròpia de la comèdia, hi trobem representades les diferents classes socials. Estudiar les seves característiques.
- Escoltar amb atenció els diàlegs dels personatges per descobrir les virtuts que defineixen l'home (galant) i la dona (dama) de l'època: lleialtat, bon soldat, valent, honrat, llinatge noble, etc.; o modesta, bella, assenyada, virtuosa, educació musical, bona conversa, rica, etc. Recollir tots aquests adjectius i d'altres i fer-ne un cartell (en forma de decàleg) que anunciï aquestes qualitats. Buscar fotografies de l'època per il·lustrar-lo. Per facilitar la realització d'aquesta activitat proposarem la lectura d'algun fragment de l'obra prèviament seleccionat.
- Analitzar el llenguatge que fan servir l'agutzil i la guàrdia del príncep i contrastar-lo amb l'enginy verbal de Beatrice i Benedicte. Fer un recull de dites, equívocs, imatges divertides, i altres recursos lingüístics i literaris i interpretar la complexitat lingüística.
- Destacar el paper resolutiu de l'agutzil en la trama de l'obra.

On passa

Els espais, l'ambient i l'actuació dels personatges són, en general, realistes. Proposem fer un comentari sobre les escenes o aspectes de l'obra que siguin menys realistes.

L'ocupació principal del bon cavaller era la guerra, quan en tornava, aprofitava per gaudir de l'oci i

dels jocs de l'amor. Suggerim fer una descripció de l'ambient que viuen els personatges a Messina i de la seva teoria sobre l'amor.

Quan passa

Tenint en compte que els autors de comèdies seguien el criteri de representar els fets en el temps més curt possible, descobrir el temps que dura la narració dels fets. Farem l'estudi comparatiu dels temps que dura la pel·lícula i del temps de la narració. Consultarem les fonts necessàries per tal de situar l'obra en el context històric i cultural de l'època.

2. Relacions que es poden establir

En aquesta pel·lícula es plantegen una sèrie de temes que la comèdia del segle XVII pretenia transmetre per educar en els valors imperants a l'època.

Aprofitarem aquest criteri per analitzar i valorar alguns d'aquests valors des de l'òptica actual dels alumnes:

- Solucions que planteja l'autor: conservadores, progressistes...
- L'aparent igualtat davant la llei.
- La rigidesa del codi d'honor.
- El poder malèfic de la difamació.
- El respecte d'un mateix i dels propis principis per aconseguir el respecte dels altres, ser conseqüent amb les idees que defensem.
- Valorar el caràcter inconformista i rebel de Beatrice a l'hora d'imposar els propis criteris per sobre del rol femení establert a la societat de l'època.
- Comparar els valors femenins reflectits a la pel·lícula amb els actuals.
- Comentar l'aspecte positiu i negatiu de la complicitat dels personatges per tal d'influir en la conducta dels altres.
- Avaluar els aspectes positius i negatius de l'orgull de Benedicte i Beatrice i com els influeix a l'hora de transmetre a l'altre els seus sentiments amorosos. Comentar situacions semblants viscudes pels alumnes.

3. Activitats de creació i recreació

La pel·lícula suggereix a la primera escena la lectura com a font de plaer i de temps d'oci.

Estimularem la dramatització de textos i alguna sessió de teatre llegit, de l'obra que hem vist o d'altres.

Podem treballar el tema de les adaptacions i escriure petites escenes teatrals amb els mateixos temes però amb versions més actualitzades.

També podríem fer el guió cinematogràfic d'alguna escena de l'obra. Compararem les diferències entre els elements d'aquest guió i el text teatral.

Cristina Gutiérrez Gutiérrez